

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **T. M.**

skazanego za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron,

w dniu 2 grudnia 2020 r.

wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 10 lipca 2019 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 18 stycznia 2019 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

1) oddalić wniosek o wznowienie postępowania karnego;

2) obciążyć skazanego kosztami postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W., wyrokiem z 18 stycznia 2019 r., skazał T. M. za dokonanie i usiłowanie dokonania oszustwa w stosunku do mienia znacznej wartości, co stanowiło jeden czyn ciągły, na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 4 lat próby, i na karę grzywny oraz orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody (art. 46 § 1 k.k.). Sąd

Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji obrońcy, w dniu 10 lipca 2019 r. utrzymał w mocy pierwszoinstancyjny wyrok.

Skazany, jako wykonujący zawód adwokata, złożył osobiście sporządzony wniosek o wznowienie postępowania karnego. Powołując się na podstawę wznowienia z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., wniósł o wystąpienie przez Sąd Najwyższy do Banku (...) w S. o udostępnienie historii rachunku zmarłego Prezesa U. K. K. z 2014 r. W konsekwencji domagał się wznowienia procesu i wydania orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku zażądał oddalenia wniosku o wznowienie postępowania karnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie procesu okazał się bezzasadny. Jego redakcja musiała wywołać pytanie, czy w użytym w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. zwrocie "ujawnia się nowe fakty lub dowody" mieści się również żądanie przeprowadzenia w ramach postępowania wznowieniowego określonego dowodu, którego dopuszczenia strona domagała się w pierwotnym procesie, co spotkało się ze strony sądu z decyzją odmowną? Skoro zacytowane sformułowanie oznacza pojawienie się nowych źródeł dowodowych lub środków dowodowych odkrywających informację o ewentualnej pomyłce sądowej, a tylko tak należy – kierując się dyrektywami językowymi – rozumieć jego sens, to bez wątplenia takimi cechami nie odznacza się wniosek dowodowy, który ze swej istoty jest jedynie oświadczeniem postulującym, a nie środkiem wydobywającym na jaw jakąkolwiek wiadomość. Odmienne podejście mogłoby zostać odczytane jako dopuszczalność swoistego „zaskarżania” za pomocą instytucji przewidzianej w rozdziale 56 k.p.k. postanowień oddalających wnioski dowodowe, co byłoby niezgodne z generalnym zakazem stosowania wykładni *contra legem* i rodziłoby poglądy negujące zasadę niepodważalności orzeczeń sądowych.

Tak ogólnie ujęte zapatrywanie nie powinno jednak być rozumiane w sposób uproszczony, prowadzący do konsekwencji niepożądanych z punktu widzenia celów postępowania karnego. Respektując naczelne zasady procesu karnego, zwłaszcza zasadę prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.), przyjąć należy, że w sytuacjach wyjątkowych, gdy pojawiły się ważne okoliczności podające w

wątpliwość trafność decyzji o oddaleniu wniosku dowodowego i – co więcej – gdy rysuje się wysokie prawdopodobieństwo, że dopuszczenie takiego dowodu w postępowaniu wznowieniowym doprowadzi do istotnej korekty wyroku skazującego, możliwe stanie się skorzystanie z niego, tyle że w ramach czynności sprawdzających, o których mowa w art. 546 k.p.k. w zw. z art. 97 k.p.k. Zastrzec tu wszakże wypada, że to na wnioskodawcy ciąży obowiązek zaoferowania na poparcie swoich racji, a więc potrzeby uwzględnienia wniosku dowodowego, choćby dowodu swobodnego.

Sumując: **Nie zasługuje na uwzględnienie, co do zasady, wniosek o wznowienie postępowania karnego oparty na podstawie *propter nova*, sprowadzającej się do żądania przeprowadzenia dowodu, którego dopuszczenie było badane w procesie pierwotnym i postulat w tym zakresie oddalono; dopuszczenie takiego dowodu będzie jednak możliwe w ramach czynności sprawdzających (art. 546 k.p.k.), o ile wnioskodawca za pomocą choćby dowodu swobodnego uprawdopodobni błędność uprzedniej decyzji o oddaleniu wniosku dowodowego.**

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, należało stwierdzić, że T. M. nie zdołał uprawdopodobnić wystąpienia okoliczności, które nakazywałyby skorygowanie zapadłej w toku głównego procesu decyzji o oddaleniu wniosku dowodowego o zażądanie od wskazanego banku określonej dokumentacji. Podkreślić trzeba, że żądanie w tej mierze zostało na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. załatwione negatywnie przez Sąd *a quo*, który uznał okoliczność mającą być udowodnioną za pozbawioną znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, że kwestię tę podniesiono w apelacji i że Sąd odwoławczy ustosunkował się do niej zdecydowanie krytycznie.

Niezależnie od zaprezentowanych względów natury formalnej, które wystarczały do podjęcia decyzji o oddaleniu wniosku o wznowienie procesu karnego, również argumenty ściśle merytoryczne, rozważone wnikliwie i przekonywająco przez prokuratora Prokuratury Krajowej (ich powtarzanie byłoby zbyteczne, a więc i w jakimś sensie nieracjonalne), stały na przeszkodzie wznowieniu postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...).

Z tych wszystkich racji Sądowi Najwyższemu nie pozostawało nic innego, jak tylko wniosek o wznowienie procesu oddalić (art. 547 § 1 k.p.k.), a kosztami postępowania wznowieniowego obciążyć skazanego (art. 639 zd. 2 k.p.k.).